

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet (SOU 2004:36) Reformerade egendomsskatter

Sammanfattning

- Energimyndigheten stöder Egendomsskattekommitténs förslag att slopa fastighetsskatten på vindkraftverk. Förslaget är ett steg i att skapa förutsättningar för att uppnå det nationella planeringsmålet avseende vindkraft.
- Energimyndigheten avstyrker kommitténs förslag att höja fastighetsskatten på vattenkraftanläggningar. Förslaget kan bli svårt att förena med de energipolitiska målen.
- Även Flex-Mex-2 delegationen diskuterar att höja fastighetsskatten på vattenkraft för att kompensera bortfallet av koldioxidskatt i den handlande sektorn. Energimyndigheten anser att en diskussion om höjning ska genomföras sammantaget för de båda utredningarnas förslag i det här avseendet.
- Energimyndigheten konstaterar att kommitténs förslag till förändringar av fastighetsskatten är neutrala avseende energi, miljö och hälsa.
- Energimyndigheten föreslår att det inom "Utredningen om byggnaders energiprestanda" utreds hur ett system för energideklarering av byggnader kan utgöra underlag för att reducera fastighetskatten.

Energimyndighetens ställningstaganden

Fastighetsskatten på vindkraftverk

Fastighetsskatten på vindkraftverk har tidigare ifrågasatts av Energimyndigheten i redovisningen av ett regeringsuppdrag avseende vindkraften i Sverige år 2001. Vindkraft kan ge ett betydelsefullt tillskott till den svenska elförsörjningen. Det är därför viktigt att utvecklingen inom vindkraftområdet inte ytterligare bromsas upp till följd av att aktörerna upplever en större osäkerhet beträffande regelsystem och ekonomi än tidigare. Särskilt mot bakgrund av det nationella planeringsmålet på 10 TWh för vindkraft som är en ambitionsnivå att sträva mot. En slopad fastighetsskatt på vindkraftanläggningar skulle vara ett steg för att öka möjligheterna att nå planeringsmålet avseende vindkraften.

Finansiering av förslagen

Myndigheten har synpunkter att redovisa avseende finansiering av förslagen.

För att finansiera förslagen föreslår kommittén i avsnitt 11.5.2 att fastighetsskatten på vattenkraftverk ska höjas från dagens 0,5 procent till 1,0 procent. I avsnitt 21.2.2, sid. 395 föreslås att fastighetsskatten på vattenkraftverk ska höjas till 1,3 procent. Oavsett vilken nivå som avses gälla är det i vart fall fråga om en fördubbling av skatten som beräknas öka skatteintäkterna med cirka 700 miljoner kronor per år. Det kan jämföras med fastighetsskatten från vindkraftanläggningar som idag ger en intäkt på cirka 6-7 miljoner kronor. Energimyndigheten konstaterar att det här inte är fråga om en skatteväxling inom energiområdet.

Vattenkraftens betydelse för svensk elförsörjning kommer att öka i framtiden. De alternativ som finns baserade på förnybara energikällor är huvudsakligen kraft som inte är reglerbar. Vattenkraften är den enda resurs som är reglerbar, vilket får avgörande betydelse för integreringen av andra förnybara energikällor i kraftsystemet. Befintlig vattenkraft har idag den lägsta rörliga kostnaden av alla energislag men begränsas vinstmarginalen förändras incitamenten för och omfattningen av erforderliga investeringar. Det får konsekvenser för långsiktig uthållig elproduktion med hög andel el från förnybara energikällor.

Energimyndigheten befarar att en kraftig ökning av fastighetsskatten kan medföra att företag skjuter upp investeringsbeslut med lägre produktion som följd. Skattehöjningen kan också antas bli prisdrivande.

Från samhällets sida uppmuntras elproduktion i småskaliga vattenkraftanläggningar genom elcertifikatsystemet. Kostnadsbilden för små vattenkraftverk avviker markant från den storskaliga. Inom ramen för elcertifikatsystemet finns möjlighet att befintliga kraftstationer kan bli berättigade att utge elcertifikat när de effektiviserar produktionen genom renovering av turbiner. Genomförs förslaget bedömer Energimyndigheten att upprustning och nyanläggningar uteblir.

Sammantaget bedömer myndigheten att förslaget om kraftig höjning av fastighetsskatten på vattenkraftanläggningar blir svårt att förena med de energipolitiska målen.

Även Flex-Mex-2 delegationen diskuterar att höja fastighetsskatten på vattenkraft för att kompensera bortfallet av koldioxidskatt i den handlande sektorn. Energimyndigheten anser att man bör se sammantaget på de båda utredningarnas förslag i det här avseendet.

Fastighetsskattens utformning

Fastighetsskattens utformning har tidigare ifrågasatts av Energimyndigheten i ett yttrande till slutbetänkandet av fastighetsbeskattningskommitténs utredning SOU

2000:34 "Likformig och neutral Fastighetsbeskattning". Dagens fastighetsbeskattning innebär att vissa miljöinvesteringar ökar fastighetens värde och därmed även fastighetskatten varpå sannolikheten för att investeringen genomförs minskar. Det fastighetsekonomiska incitamentet minskar och husägare väljer i vissa fall bort att genomföra energieffektiviseringsåtgärder i byggnader på grund av fastighetsbeskattningens utformning.

I Regeringens proposition 2001/02:143 "Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig energiförsörjning" betonas vikten av energieffektivisering i bebyggelsen. Energimyndigheten ser det därför som angeläget att lämpliga styrmedel utnyttjas. Fastighetsbeskattningen kan utgöra ett sådant styrmedel om den utformas så att den utgör ett incitament för energieffektiva investeringar.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/91/EG om byggnaders energiprestanda medför att ett system för energideklarering av byggnader ska införas i Sverige. En energideklaration kan, utöver uppgifter som identifierar den aktuella byggnaden, förväntas innehålla uppgifter om byggnadens uppvärmningssätt, energianvändning och energiprestanda. Dessutom kommer deklarationen att innehålla referensvärden och förslag till åtgärder för förbättring av byggnadens energiprestanda.

I avsnitt 7 sidan 145 konstaterar kommittén att mot bakgrund av de svårigheter som finns att avgöra vad som verkligen utgör en miljöinvestering kan det ibland vara effektivare att använda riktade bidrag för att stimulera till miljöförbättrande investeringar. Energimyndigheten bedömer att systemet för energideklarering av byggnader kan avgöra vad som är en verklig miljöinvestering.

Energimyndigheten föreslår att "Utredningen om byggnaders energiprestanda" ges tilläggsdirektiv att utreda hur ett system för energideklarering av byggnader kan utgöra underlag för att reducera fastighetskatten.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Thomas Korsfeldt, Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit överdirektören Håkan Heden, utvecklingsdirektören Lars Tegnér, avdelningscheferna Tommy Ankarljung, Josephine Bahr-Ljungdell och Zofia Lublin, stf. avdelningschefen Stefan Jakélius, enhetscheferna Thomas Levander och Maria Malmkvist samt handläggarna Tomas Berggren, Gregor Bunge och Carl-Ivar Stahl, den sistnämnde föredragande.

Thomas Korsfeldt

Carl-Ivar Stahl